

PÄÄTÖS

Nro 76/2020
Dnro ESAVI/7276/2019

28.2.2020

ASIA	Kiihansuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräyksen 3 muuttaminen, Savitaipale
HAKIJA	Vapo Oy PL 22 40101 Jyväskylä
HAKEMUS	Vapo Oy on 28.2.2019 aluehallintovirastoon saapuneella ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt Savitaipaleen kunnassa sijaitsevan Kiihansuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräyksen 3 muuttamista.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 d) mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan nojalla aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukaisesti toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Kiihansuon ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 10.02.2014 antamallaan päätöksellä nro 21/2014/2 tarkistanut Vapo Oy:n Kiihansuon turvetuotantoa koskevat lupamääräykset. Vaasan hallinto-oikeus 11.6.2015 antamallaan päätöksellä nro 15/0259/1 ja korkein hallinto-oikeus 17.8.2016 antamallaan päätöksellä nro 3385 ovat pysyttäneet aluehallintoviraston päätöksen.

Voimassa oleva lupamääräys 3 kuuluu seuraavasti:

”3. Pintavalutuskentän puhdistustehon on 1.1.2015 alkaen oltava vähintään seuraava:

Kiintoaine	45 %
Kokonaisfosfori	40 %
Kokonaistyyppi	20 %

Puhdistusteho lasketaan keskiarvona ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen määritetyistä pitoisuuksista häiriötilanteet mukaan lukien.”

Muutosvaatimukset

Hakija on esittänyt, että lupamääräys 3 muutetaan kuulumaan seuraavasti:

”3. Pintavalutuskentän on saavutettava 1.1.2019 alkaen vähintään seuraavat puhdistustehot tai enintään seuraavat lähtevän veden pitoisuudet:

Kiintoaine	45 %	6,0 mg/l
Kokonaisfosfori	25 %	40,0 µg/l
Kokonaistyyppi	20 %	1600 µg/l

Puhdistusteho lasketaan vuosikeskiarvona ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen määritetyistä pitoisuuksista häiriötilanteet mukaan lukien.”

Pintavalutuskenttä

Kiihansuon kuivatusvedet puhdistetaan 2,7 ha suurella, metsäojitetulle alueelle tehdyllä pintavalutuskentällä. Kentällä sijaitsevat metsäojat on tukittu toimintakyvyn varmistamiseksi. Tuotantoalue on kooltaan noin 72 ha, joten kentän pinta-ala on 3,4 % valuma-alueesta. Valumamatka kentällä on noin 200 m. Pintavalutuskenttä on ympärivuotinen ja vedet johdetaan sille pumpaamalla. Kenttä on otettu käyttöön vuonna 2002 ja se on muutettu ympäri- vuotiseksi vuonna 2014.

Toiminta ja tarkkailun tulokset 2015 – 2018

Taulukossa on esitetty Kiihansuon pintavalutuskentälle tulevan ja sieltä lähtevän veden laatu sekä reduktiot tarkastelujaksolla 2015–2018:

2015	Kiintoaine mg/l	Kok. P µg/l	Kok. N µg/l
tuleva	10	38	2300
lähtevä	4,3	31	1730
red-%	57	18	25
2016			
tuleva	9,4	35	1900
lähtevä	3,6	26	1500
red-%	62	26	21
2017			
tuleva	8,6	34	1990
lähtevä	4,1	26	1680
red-%	52	24	16
2018			
tuleva	5,6	28	1800
lähtevä	3,6	22	1380
red-%	35	22	23

Vuosina 2015–2018 lähtevän veden kiintoaine- ja kokonaisfosforipitoisuudet ovat olleet hyvin matalat. Kokonaistypen pitoisuudet ovat olleet keskimääräisiä. Lähtevän veden keskimääräinen laatu kyseisten parametrien kohdalla on ollut parempi kuin Itä-Suomen ojitetuilta pintavalutuskentiltä lähtevän veden laatu keskimäärin vuosina 2011–2015.

Kiihansuolta lähtevän veden keskimääräinen kokonaistyyppipitoisuus neljältä vuodelta on 1560 µg/l, mutta vuosien keskiarvot ovat vaihdelleet välillä 1380–1730 µg/l. Pitoisuusrajan asettaminen 1600 µg/l alittaisi Itä-Suomen ojitetuilta pintavalutuskentiltä lähtevän keskimääräisen kokonaistyyppipitoisuuden, mutta olisi silti mahdollista saavuttaa Kiihansuolla vuosittaisesta pitoisuusvaihtelusta huolimatta. Myös kiintoaineen keskimääräinen pitoisuus alittaa ojitetuilta pintavalutuskentiltä lähtevän keskimääräisen kiintoainepitoisuuden. Silloin, kun pintavalutuskentälle tulevan veden kiintoainepitoisuudet ovat olleet korkeita, pintavalutuskentällä on saavutettu parempi puhdistusteho. Vuoden 2018 matalilla kentälle tulevan veden pitoisuuksilla ei hyvää puhdistustehoa saavutettu. Kokonaisfosforin keskimääräinen pitoisuus lähtevässä vedessä on huomattavan matala (2,4 kertaa matalampi) verrattuna keskimääräiseen lähtevän veden pitoisuuteen Itä-Suomen ojitetuilta pintavalutuskentiltä. Kokonaisfosforin reduktio on vuonna 2016 ollut sama kuin ojitetuilla pintavalutuskentillä keskimäärin (26 %), mutta vuosina 2017 ja 2018 pitoisuuksilla huonompi. Perustuen suon omiin tarkkailutuloksiin, ehdotetut pitoisuusrajat ovat realistisesti tavoitettavissa Kiihansuon pintavalutuskentällä.

Aluehallintovirastolle esitettävä suunnitelma

Jos pintavalutuskentän puhdistusteho ei tarkkailun perusteella täytä puhdistustehovaatimuksia, lupamääräys 4 edellyttää, että luvan saaja toimittaa 28.2.2019 mennessä aluehallintovirastolle vesienkäsittelyn tehostamista koskevan suunnitelman, jonka perusteella aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä.

Kiihansuon pintavalutuskenttä on rakennettu asianmukaisesti ja sen toimimiseksi on tehty ne toimenpiteet, joilla sen toimintaa voitaisiin parantaa. Hakijan mukaan on mahdollista, että kentän puhdistusteho parantuu ajan myötä, mutta sitä on mahdotonta tässä vaiheessa arvioida.

Kun pintavalutuskentälle tulevan veden ainepitoisuudet ovat pienet, on kentällä vaikea saavuttaa haluttua puhdistustehoa. Tällöin massiivisten muutosten tekeminen vesienkäsittelyrakenteisiin on kohtuutonta ja hyödytöntä, sillä parempaa puhdistustehoa ei siltikään välttämättä saavuteta. Hakijalla ei ole esittää teknillis-taloudellisesti kannattavaa suunnitelmaa vesienkäsittelyn tehostamiseksi. Hakijalla ei ole hallussaan vaihtoehtoiseksi pintavalutuskentäksi soveltuvaa aluetta, eikä kemiallisella vesienkäsittelyllä saavutettaisi mainittavasti parempaa puhdistustehoa. Näistä syistä hakija ei esitä vesienkäsittelyn tehostamissuunnitelmaa.

Kiihansuon vuosipäästöt ja päästömääräysten muuttaminen

Kiihansuon turvetuotatoalueen bruttovuosikuormitus on hakemuksessa esitetyn mukaisesti ollut seuraava:

Vuosi	Kiintoaine kg/a	Kok.P kg/a	Kok.N kg/a
2015	2 223	14	904
2016	2 133	12	726
2017	2 029	15	1 204
2018	2 061	12	851
<i>ka.</i>	<i>2 112</i>	<i>13</i>	<i>921</i>

Kiihansuon vuosikuormitukset ovat olleet kokonaisfosforin osalta hyvin matalat, ja typen ja kiintoaineen osalta keskimääräiset. Vuosikuormitukset ovat korkeammat kuin ympäristölupahakemuksessa aiemmin arvioitiin, mutta suon keskivalumat ovat myös olleet korkeita.

Kiihansuon toteutuneet vuosikuormitukset ja laskennalliset vuosikuormitukset eri tilanteissa vuosien 2016–2018 vuosikuormitusten perusteella laskettuna:

	bruttokuormitus kg/a		
	Kiintoaine	Kok.P	Kok.N
Kuormitus ka. 2016–2018	2 073	13,2	926
Ympäristöluvan mukaisella teholla	2 230	10,0	873
Ehdotetuilla pitoisuusrajoilla	3 205	21,4	855
Ehdotetulla teholla		12,5	

Arvio perustuu vuosien 2016–2018 tarkkailutuloksiin. Vuoden 2015 kuormituksia ei käytetty, sillä jatkuvatoimisen virtaamamittarin virtaamadataa ei ollut saatavilla kuin osalta vuodesta. Kuormitus on laskettu periodimenetelmällä käyttäen päivittäisiä virtaamakeskiarvoja. Ylivirtaamatilanteen aikana otettu näyte kattaa vain virtaamapiikin ajanjakson. Näyte on laskettu ylivirtaamatilanteen näytteeksi vain silloin, kun jatkuvatoimisen mittarin päiväkeskiarvon mukaan valunta on ylittänyt 100 l/s/km². Laskennalliset kuormitukset ovat laskettu niin, että teho tai pitoisuusraja olisi toteutunut jokaisena päivänä. Arviot vuosikuormituksista eri tilanteissa ovat siis teoreettisista tilanteista laskettuja arvoja. Toteutuneita kuormituksia ei ole laskettu takautuvasti periodimenetelmällä, vaan ne perustuvat päästötarkkailuraporttien raportoituihin kuormituksiin. Koska raportoidut kuormitukset on vuonna 2016 laskettu erilaista laskentatapaa käyttäen, kuormitukset eivät ole siltä osin täysin vertailukelpoisia.

Kiihansuon vuosikuormitus ympäristöluvan mukaisella teholla olisi kiintoaineen osalta korkeampi kuin toteutunut kuormitus. Kokonaistypen ja -fosforin kuormitukset olisivat pienemmät luvan mukaisella teholla, kuin toteutuneet kuormitukset. Ehdotetuilla pitoisuusrajoilla kiintoaineen ja kokonaisfosforin kuormitukset olisivat suuremmat, mutta kokonaistyyppi pienempää kuin luvan mukaisilla tehoilla. Kokonaisfosforin kuormitus olisi hieman suurempaa

myös ehdotetulla teholla. Kuormitukset ovat kolmen vuoden keskiarvoja, mutta tosiasiaa kuormituksia tarkastellaan vuosi kerrallaan. Koska vuosien välillä voi olla suuria eroja kuormituksessa, ehdotettuihin pitoisuusrajoihin on jätetty varaa tälle vaihtelulle.

Arvio muutoshakemuksen vaikutuksista alapuolisen vesistön veden laatuun

Kiihansuon kuivatusvedet laskevat Mustaojaa (3,5 km) pitkin Lavikanlahden. Kiihansuon valuma-alueen osuus Lavikanlahden valuma-alueesta on n. 2,9 %. Mustaojan veden kokonaistyyppipitoisuus on ollut korkeampaa sekä yläpuolisella pisteellä että alapuolisella pisteellä vuosina 2017 ja 2018, kuin Kiihansuolta lähtevän veden pitoisuus, mutta neljän vuoden keskiarvoissa lähtevä vesi jää tyyppipitoisuudessa yp ja ap pisteen väliin. Kiihansuolta lähtevän veden kokonaisfosforipitoisuus on ollut jokaisena vuonna matalampi kuin Mustaojan pisteissä tai Lavikanlahden pisteessä. Lähtevän veden kiintoainepitoisuus on ollut matalampaa kuin vesistötarkkailupisteissä, vuotta 2015 lukuun ottamatta.

Pitoisuuslisäykset Kiihansuon alapuolisessa vesistössä toteutuneen bruttokuormituksen ja laskennallisten bruttokuormitusten mukaan:

		Kiintoaine mg/l	Kok.P µg/l	Kok.N µg/l
Mustaojan suu	toteutunut	0,90	5,95	419
	luvan teholla	1,00	4,46	395
	ehdotetulla pitoisuusrajalla	1,50	9,76	387
	ehdotetulla teholla		5,62	
Lavikanlahti	toteutunut	0,25	1,60	113
	luvan teholla	0,27	1,20	106
	ehdotetulla pitoisuusrajalla	0,39	2,60	104
	ehdotetulla teholla		1,51	
Mustaoja ap	2015–2018	6	57	1 597
Lavikanlahti	2015–2018	4,9	48	1 165

Kiihansuon bruttokuormituksen teoreettiset pitoisuuslisäykset alapuolisessa vesistössä on laskettu käyttäen ympäristölupahakemuksen mukaisia tietoja valuma-alueen koosta ja virtaamasta. Mustaojan alaosan ja Lavikanlahden virtaamia on arvioitu Latusuonojan (04.112, F=5,34 km²) keskivaluman perusteella. Toteutuneella kuormituksella kiintoaineen lisäys Mustaojan suulla on n. 0,9 mg/l, mikä on vähemmän kuin ympäristöluvan mukaisella teholla. Kokonaistypen pitoisuuslisäys on ehdotetulla pitoisuusrajalla pienempää kuin luvan mukaisella teholla, mutta kokonaisfosforin pitoisuus suurempaa. Ehdotetulla teholla kokonaisfosforin pitoisuuslisäys on kuitenkin vain hieman yli 1 µg/l suurempi. Toteutunut fosforipitoisuuslisäys on n. 10 % Mustaojan veden fosforipitoisuudesta. Lavikanlahden veden keskimääräisestä

fosforipitoisuudesta toteutuneen kuormituksen laskennallinen pitoisuus-lisäys on 3,3 %. Ehdotetulla pitoisuusrajalla se olisi 5,4 % ja ehdotetulla teholla 3,1 %. Kokonaistypen pitoisuuslisäys ehdotetulla pitoisuusrajalla olisi n. 9 % Lavikanlahden kokonaistyyppipitoisuudesta, ja kiintoaineen lisäys vastaa-vasti n. 8 % veden kiintoainepitoisuudesta.

Pitoisuuslisäykset ovat teoreettisia arvioita, joten niissä ei ole otettu huomioon vesistössä tapahtuvia prosesseja. Arviot perustuvat laimentumissuhteeseen, jossa bruttokuormitus siirretään sellaisenaan tarkasteltuun pisteeseen. Tässä tarkastelussa ei ole otettu huomioon luonnonhuuhtouman määrä kuormituksesta, vaan se sisältyy laskemiin. Mustaojan ja Lavikanlahden vedenlaadussa on jo mukana Kiihansuon kuormituksen vaikutus, sillä Kiihansuo on vanha tuotantoalue. Pitoisuusrajojen ja tehon muuttaminen ei muuta alueelta lähtevää kuormitusta itsessään.

Alapuolisen vesistön tila ja tilatavoitteet sekä muutoksen vaikutus tavoitteiden saavuttamiseen

Kiihansuon kuivatusvedet johdetaan laskuojan kautta Mustaojaan ja siitä edelleen Myllylampeen ja Lavikanlahteen Läntiselle Pien-Saimaalle. Läntisen Pien-Saimaan kuormitus on vähentynyt ja sen lähteinä ovat nykyisin pääasiassa maa- ja metsätalous, haja-asutus, laskeuma, hulevesikuormitus ja sisäinen kuormitus (Vesi-Eko Oy 2019). Lavikanlahti on pintavesityypiltään matala humusjärvi, jonka veden vaihtuvuus on huonoa kapean salmen takia. Lahden ekologinen tila on välttävä rehevöitymisen vuoksi (Hertta-tietokanta, 14.2.2019). Kemiallinen tila on hyvää huonompi. Mustaojan pintavesityyppeä ei ole määritelty eikä sille ole tilatavoitetta.

Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan Läntisen Pien-Saimaan länsiosassa fosforipitoisuuden vähentämistavoite on nykyisestä 18 µg/l alle kyseisen pitoisuuden (< 18 µg/l) (Kaakkois-Suomen ELY-keskus 2016). Järvityypin fosforitason luokkaraja ei siis ylity, mutta rehevyysohjelmien takia ravinnekuormitusta tulee vähentää. Kokonaisfosforipitoisuus Lavikanlahdella kuuluu hyvään luokkaan ja ravinnekuormitusta kuvaavan a-kolofyllin määrän vähennystarve on alle 10%. Kiihansuon valuma-alueen osuus Lavikanlahden valuma-alueesta on noin 2,9 %, eikä lahteen johdeta vesiä muilta turvetuotantoalueilta. Lavikanlahden valuma-alueella on kuitenkin paljon maataloutta, joka osaltaan vaikuttaa veden laatuun. Ympäristöluvan muutoksella ei tulisi olemaan vaikutuksia tilatavoitteiden saavuttamisessa.

Ottaen huomioon vastaanottavan vesistön vedenlaadun tila ja kalataloudellinen tila, hakijan arvion mukaan lupamääräyksen muutoksesta ei aiheudu merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Kiihansuolta lähtevän veden fosforipitoisuus on huomattavan matala verrattuna esimerkiksi Mustaojan yläpuolisen pisteen veden fosforipitoisuuteen. Suon fosforikuormitus on myös ollut pienempää, kuin ympäristölupahakemuksessa on arvioitu. Kiintoainepitoisuus on ollut myös pienempää kuin missään vastaanottavan vesistön tarkkailupisteessä. Neljän vuoden keskimääräinen lähtevän veden kokonaistyyppipitoisuus on korkeampaa kuin vastaanottavassa vesistössä

keskimäärin, mutta kahden viime vuoden aika kuitenkin pienempää kuin laskuojan yläpuolisessa pisteessä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 11.4.2019 asianosaisia ja kalatalous-alueita koskevilla tiedoilla sekä 31.5.2019 vuoden 2018 vesistötarkkailuraportilla ja tarkkailutietoon perustuvalla arviolla Kiihansuon päästöjen määrän muutoksesta suhteessa voimassaolevaan lupaan ja vaikutuksesta alapuoliseen vesistöön. 15.11.2019 hakija on vastineen yhteydessä täydentänyt hakemustaan laskuojan kulkua kuvaavalla kartalla. Täydennysten tietoja on kuvattu tarkemmin Hakemuksen sisältö -osassa.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla 19.8.-18.9.2019 Savitaipaleen, Lemmin ja Taipalsaaren kunnissa sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -vastuualueelta, Savitaipaleen, Taipalsaaren ja Lemmin kunnalta sekä kyseisten kuntien ympäristön-suojeluviranomaisilta.

Lausunnot

1) **Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on huomauttanut, että hakemuksessa esitetyt lähtevän veden pitoisuusarvot (kiintoaine 6,0 mg/l; kokonaisfosfori 40,0 µg/l; kokonaistyyppi 1 600 µg/l) ovat aiempien mittaustulosten perusteella hyvin saavutettavissa pintavalutuskentällä. Kun huomioidaan, että tehdyissä vesistötarkkailuissa taustapisteen ja vastaanottavan vesistön ainepitoisuudet ovat vuositasolla olleet suurempia kuin Kiihansuolta lähtevässä vedessä, voidaan todeta, että Kiihansuon kuormituksen säilyessä nykyisen kaltaisena ei sillä ole merkittävää heikentävää vaikutusta alapuolisen vesistön vallitsevaan tilaan. ELY-keskus toteaa lisäksi, että kemiallisella vesienkäsittelyllä ei saavuteta tässä tapauksessa merkittävästi parempaa puhdistustulosta.

2) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen** on todennut, että Kiihansuon turvetuotantoalueen vesienkäsittelyn tehostamiseksi ehdotettu lupamääräyksen 3 muuttaminen saattaa heikentää Lavikanlahden kalaston tilaan. Vesienkäsittelyn tehostamisen ollessa tavoitteena, tulee löytyä tehokkaampia keinoja, sillä luparajojen muuttaminen ei ole vesienkäsittelyn tehostamista. Voimassaoleva kalatalousmaksu ja kalataloustarkkailu tulee pitää samanlaisena.

Lavikanlahdessa on tehty kalastustiedustelut vuosina 2009 ja 2011 sekä verkkokoekalastus vuonna 2011. Kalastustiedustelujen perusteella Lavikanlahti on kohtalaisen suosittu kalastusalue ja yleisimmät saaliskalat olivat hauki, ahven ja kuha. Kuhan esiintyminen saalislajistossa kasvattaa vesistön kalataloudellista arvoa. Vedenlaatua ei kuitenkaan pidetty hyvänä ja sen arveltiin haittaavan jonkin verran kalastusta. Vähempiarvoisen kalan osuutta pidettiin suurena. Vuoden 2011 verkkokoekalastusten perusteella Lavikanlahden massamääräinen yksikkösaalis ilmensi vertailujärviä parempaa tilaa, mutta korkea kappalemääräinen yksikkösaalis sitä vastoin ainoastaan välttävää ja särkikalojen biomassaosuus tyydyttävää ekologista tilaa. Lavikanlahti on matala, rehevä ja humuspitoinen. Lavikanlahden ekologinen tila on välttävä, joten hyvän tilan tavoittamiseksi ulkoista kuormitusta tulee vähentää, mukaan lukien tehostaa turvetuotannon vesiensuojelua. Kiihansuon tuotantoalueen kuivatusvedet ovat Lavikanlahden suurin yksittäinen kuormittaja maa- ja metsätalouden hajakuormituksen lisäksi. Vesien- ja kalastonsuojeluun on panostettu alueella kunnostuksin ja hoitokalastuksin. Lupamääräyksen 3 muutokset eivät tehosta vesienkäsittelyä, vaan vaarantavat Lavikanlahdessa tehtyjen kunnostustoimien vaikutuksen mahdollistamalla korkeamman fosforikuormituksen vaaditun puhdistustehon heikentyessä 40 %:sta 25 %:iin.

3) Savitaipaleen, Taipalsaaren ja Lemmin yhteinen ympäristönsuojeluviranomainen (Lappeenrannan seudun ympäristötoimi) on todennut, että lupamääräysten muuttamiseen esitetyllä tavalla ei tule suostua. Pien-Saimaan kunnostamiseksi ovat eri toimijat jo vuosia tehneet vesiensuojelua parantavia toimenpiteitä, joihin on käytetty myös yhteiskunnan varoja yli miljoona euroa. Jos Vapon hakemus hyväksytään, merkitsee se yhden toimijan vapauttamista vastuistaan Pien-Saimaan kunnostamisessa. Työ Pien-Saimaan kunnostamiseksi jatkuu. Jokaisen Pien-Saimaan valuma-alueella toimivan toimijan tulee omalta osaltaan osallistua hankkeen loppuun saattamiseen.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi teki Etelä-Suomen aluehallintovirastolle annettavan lausunnon pohjaksi tarkastuksen Kiihansuon turvetuotantoalueen pintavalutuskentällä 22.8.2019. Tarkastuksella havaittiin, että ennen pintavalutuskenttää olevasta altaasta oli meneillään veden pumppaus pintavalutuskentän yläreunaan siten, että vesi suihkusi useammasta kohdasta altaan pituudelta. Pintavalutuskentän pituussuunnassa on kaksi vanhaa sarkaojaa, joihin pumpattu vesi näytti hakeutuvan ja virtasi niissä reipasta vauhtia läpi pintavalutuskentän sen alapuolella olevaan kokoomaojaan. Sarkaojasta kokoomaojaan veden tulo aiheutti korvin kuultavan kohinan. Tarkastuksella tuli vaikutelma, että pumpattu vesi ei jakaudu tasaisesti pintavalutuskentälle, jotta se ehtisi imeytyä pintavalutuskenttään jolloin veden sisältämät ravinteet ja kiintoaine tulisivat pintavalutuskentän puuston ja kasvillisuuden käyttöön. On hyvä ottaa huomioon, että ennen tarkastushetkeä on ollut pitkä sateeton ajanjakso. Pintavalutuskentän toimintaa on mahdollista tehostaa siten, että pumpattu vesi valuu tasaisesti koko pintavalutuskentän läpi kokoomaojaan. Ravinteet ja kiintoaine sitoutuvat tällöin paremmin pintavalutuskenttään.

4) **Savitaipaleen, Taipalsaaren ja Lemmin yhteinen terveydensuojeluviranomainen (Lappeenrannan seudun ympäristötoimi)** on todennut, että lupamääräyksen muuttaminen esitetyllä tavalla ei aiheuta sellaisia tekijöitä, joista voisi aiheutua terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa lähiympäristön asukkaille. Terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa lupahakemuksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

5) **AA (xx)** vaatii muistutuksessaan, että ympäristölupahakemusta ei tule hyväksyä. Kiihansuon turvetuotannon ympäristövaikutukset ovat olleet jo pitkään havaittavissa Pien-Saimaan vesistöalueilla ilmeten muun muassa vesistön samentumisena, roskakalojen määrän lisääntymisenä sekä uimaveden laadun heikkenemisenä.

6) **Lyytikälän osakaskunta** (Lyytikälän osakaskunta 739-421-876-1) vaatii muistutuksessaan, että lupaehtoja ei väljennetä. Lavikanlahti on eteläisen Saimaan rehevöitynyt ja tummunut kapean salmen eristämä lahti, jossa kuormitus on maa- ja metsätalouden sekä turvetuotannon takia erittäin runsasta. Veden laatu on Vuoksen vesistöalueen huonoimpia. Ranta-asukkaat ovat tehneet paljon vesiensuojelutyötä mm. hoitokalastuksin sekä rakentamalla kosteikon Savijokeen. Lavikanlahden tilaa ei pidä millään toimenpiteillä enää huonontaa. Ympäristönsuojelulaki kieltää vesistöjen piläämisen ja vesiensuojelulaissa taas kielletään vesien tilan heikentäminen. Lupaehtojen lievennykset sotivat näitä lakeja vastaan. Fosfori toimii Suomen vesiekosysteemeissä minimiravinteena, joten sen päästöt ovat erityisen haitallisia vesien rehevöitymiskehityksessä. Fosforinpoistoon on olemassa tehokkaita kemikalisointimahdollisuuksia, joita esim. vedenpuhdistuslaitokset käyttävät.

7) **Kannuksen osakaskunta** (Kannuksen osakaskunta 831-411-876-1) vastustaa Vapon hakemusta turvetuotantoalueen puhdistustehojen vähentämisestä. Pieni vesistöalue on jo nyt kuormituksen äärirajoilla. Ei ole järkeä toisella kädellä elvyttää vesistöä ja toisella lisätä raskautta.

8) **BB (xx)** vaatii muistutuksessaan, että Kiihansuon turvetuotantoalueen lupamääräystä 3 ei saa muuttaa. Liian pienet tai tehottomat imeyttämisaalueet eivät ilmeisesti ole toimineet etenkin sulamisvesien ja rankkasateiden aikana. Jos nykyiset kentän tehot eivät ole uudistettuneina auttaneet, niin miksi jatkaa koko tuotantoa.

9) **Kaskein osakaskunta** toteaa, että lupaehtojen muuttaminen heikentää entisestään vesien kuormitusta Lavikanlahdella. Siitä syystä lupaehtoja ei tulisi muuttaa.

10) **CC (xx)** toteaa muistutuksessaan, että Vapo:n hakemaa lupaehtojen helpotusta ei tule hyväksyä. Kiihansuon tuotanto on lopetettava, koska Vapon ei kannata rakentaa teholtaan riittävää vesienpuhdistamo. Lavikanlahdelle on vuonna 2017 valmistunut kaksi kosteikkoa, joiden kautta järveen

tuleva ravinne- ja humuskuormitus tulee pienenemään. Muistuttaja on poistanut hoitokalastuksella Lavikanlandesta pääasiassa särkikalaa vuosina 2006- 2016 noin 14 000 kg.

11) **DD** (xx) vaatii, että Vapolta on vaadittava parannussuunnitelma tai toiminnan lupa on evättävä kokonaan. Yhtiöltä on myös lopetettava omavaltavontasysteemi, ja viranomaisten on valvottava puhdistustehoja, koska Vapo tuntuu suhtautuvan ylimielisesti voimassaolevaan lupaan. Pien-Saimaalla ja Lavikanlahdella on tehty vuosia työtä, veden laatu on parantunut ja kalakan-takin elpynyt vähentyneen maatalouden ja suojavaikotusohjelmien rakentamisen ansiosta. Kiihansuolta suoraan Lavikanlahteen laskevasta Mustajoesta voi nähdä , varsinkin sadekausina, kuinka Kiihansuon ojituksen tulvivat valtoimenaan ja veden käsittely ei toimi vaadittavasti . Tarkkailutulokset tukevat tätä. Hyväksymällä lupa vesitetään koko Pien-Saimaan alueen ympäristösuojelun työ.

12) **EE** (xx) toteaa muistutuksessaan, että jollei Vapo pysty pitämään huolta päästöistään, niin lopetakaan toimintansa Kiihansuolla. Vapon lietealtaat ovat jo aiemmin pettäneet ja suolta on tullut humusta Lavikanlahteen, mikä on pilannut Lavikanlahden veden useaksi vuodeksi. Nyt vihdoinkin Lavikanlahti alkaa olla puhdas ja kuhaakin kalastettavissa, niin muistuttaja ei missään nimessä hyväksy Vapon päästöjen lisääntymistä.

13) **FF** (xx ja xx) toteaa, ettei hyväksy voimassa olevan lupamääräyksen arvojen ylittämistä tai muuttamista miltei osin, ja vaatii turvetuotannon lopettamista ellei aiemmin annetuissa raja-arvoissa pysytä. Kalastuskunta on hoitanut kyseessä olevan alueen vesistöä muun muassa poistamalla järvi-ruokoa rannoilta vedenlaadun parantamiseksi. Myös mökkiläiset ovat omalta osaltaan vaikuttaneet huolehtimalla jätevesistään ja noudattamalla annettuja määräyksiä. Vesialueet ovat kansallisomaisuutta, jota tulee suojella. Näin ollen tulee myös ympäristöluvan hakijan noudattaa aiemmin annettuja määräyksiä.

14) **GG** (xx) toteaa, ettei hyväksy voimassa olevan lupamääräyksen arvojen ylittämistä, ja vaatii turvetuotannon lopettamista ellei aiemmin annetuissa raja-arvoissa pysytä. Kalastuskunta on hoitanut kyseessä olevan alueen vesistöä muun muassa poistamalla järvi-ruokoa rannoilta vedenlaadun parantamiseksi. Myös mökkiläiset ovat omalta osaltaan vaikuttaneet huolehtimalla jätevesistään ja noudattamalla annettuja määräyksiä. Vesialueet ovat kansallisomaisuutta, jota tulee suojella. Näin ollen tulee myös ympäristöluvan hakijan noudattaa aiemmin annettuja määräyksiä.

15) **HH** (xx) toteaa, että toiminta on syytä lopettaa, jos ei pysty täyttämään lupaehtoja. Muut alueella toimijat, asukkaat ja maanviljelijät on veloitettu jätevesi- ja viljelysäännöksiin. Heillä ei ole mitään mahdollisuutta laistaa säännöistä syystä, että ei ole taloudellisia edellytyksiä. Toimijoille tulee eri säännöt, jos hyväksytään Vapolle tällainen poikkeus. Tämä on vesiensuojelun ja yleisen oikeuskäsityksen vastaista. Seudulla on kaivovesikin vähissä, ja suon ennallistaminen voisi olla hyvä ratkaisu paikkakunnan vesihuoltoon. Tiekokouksissa Vapon edustaja on vähätellyt turvesuon osuutta

tienkäytössä. Tieyksiköistäkin halutaan laistaa. Nykyisenä ilmastotalkoiden aikana Vapo voisi tehdä ilmasto- ja ympäristöteon lopettamalla turvetuotannon Kiihansuolla ja ennallistamalla sen.

16) II (xx) vaatii, että lupaehtoja ei mistään syystä tule lieventää. Ne on aikanaan määrätty siksi, että Lavikanlahden tila pysyisi kohtuullisena. Muistuttaja on pitkään hoitanut yhdessä vaimonsa kanssa kiinteistöään Kaskeissa. Jos Vapo Oy lisää päästöjään, niin myös Lavikanlahden kohtalo on vaakalaudalla ja eläkepäivieni nautinto viety. Sinilevän lisääntyminen estää uimisen ja saunomisen. Muistuttaja ei voi hyväksyä, että Valtion yhtiö näin rankaisee tunnollista veronmaksajaa.

17) Eteläisen Saimaan kalatalousalue ja Pien-Saimaan Suojeluyhdistys

Pien-Saimaa on vesistönä erityisen herkkä ja veden laatu on erittäin heikkoa juuri Kiihansuon vesien valuma-alueella. Kaikki toimenpiteet, jotka voivat heikentää pitkällä aikajänteellä Pien-Saimaan vesien virkistyskäyttöä on perusteltava erittäin huolellisesti. Tältä osin hankkeen vaikutukset on arvioitava osana laajempaa kokonaisuutta.

Hakijan esittämät perustelut ovat puutteellisia eivätkä ne myöskään perustu riittäviin selvityksiin. Asiaa ei tule ratkaista, ennen kuin hakija on esittänyt riittävät selvitykset antamilleen perusteluille. Yleisesti voidaan tässä vaiheessa todeta, että Vapo OY:n tekemästä hakemuksesta ei ole tullut ilmi sellaista muutostarvetta, joka puoltaisi vaatimusta puhdistustehon laske-
miseksi kokonaisfosforin osalta 40 prosentista 25 prosenttiin.

Vesialueiden omistajien omaisuudensuoja tulee turvata erityisesti myös silloin, kun hanke saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumista pitkällä aikavälillä.

Koska hakemuksessa on tullut selkeästi ilmi, että nykyinen suodatusjärjestelmä ei toimi oikein kaikissa tilanteissa, tulee ko. järjestelmän riittävyydestä tehdä erillinen selvitys.

Yleisesti voidaan todeta vain se, että kyseisen kohdan perusteella pintavalutuskenttä ei täytä sille asetettuja tavoitteita ilman teknisiä muutoksia. Kohdasta ei selviä miksi asetetut tavoitteet eivät olisi realistisia. Yleisiin keskiarvoihin vetoaminen ei ole riittävä peruste, koska mahdollinen lisäkuormitus tapahtuu erityisen ongelmalliseen Pien-Saimaan vesialueeseen. Toiminta ja tarkkailun tuloksista vuosina 2015–2018 ei siten pidä tehdä suoraan muutosta puoltavia päätelmiä.

Hakija on esittänyt, että massiivisten muutosten tekeminen vesienkäsittelyrakenteisiin on kohtuutonta ja hyödytöntä, sillä parempaa puhdistustehoa ei siltikään välttämättä saavuteta ja että hakijalla ei ole tosiasiallisesti edes tietoa vaihtoehtoisista menetelmistä tms. Ennen muutoksen hakemista, tulee hakijan tehdä riittävä määrä vaihtoehtoisia selvityksiä esittämiensä asioiden tueksi. Toiminta on ammattimaista ja vetoaminen siihen, että tiedossa ei ole vaihtoehtoisia menetelmiä ei ole tässä tapauksessa uskottavalla pohjalla.

Hakijan perustelu on myös ristiriitainen, koska mikäli toimija ei ole selvittänyt menetelmiä tai niiden kustannuksia, niin kohtuuttomuuteen vetoaminen ei ole mahdollista. Tältä osin voidaan todeta vain, että nykyiset vaatimukset ovat kohtuullisia, ellei hakija esitä laskelmia tai muita arvioita väitteensä tueksi.

Kyseisessä kohdassa esitetään tilastoja. Sillä ei varsinaisesti perustella mitään tiettyä asiaa hakemuksen tueksi. Tältä osin kyse ei ole hakemuksen perustelusta, vaan tausta-aineiston esittelystä.

Perustelujen osalta voidaan todeta ainakin, että alue on sosiaalisesti merkityksellinen monelle osakaskunnalle. Alueen virkistysarvojen turvaaminen tuleville sukupolville määrittää puhdistustavoitteet pitkällä aikavälillä. Koekalastuksen tuloksia ei voi kuitenkaan käyttää puoltamaan hakemusta, sillä ravintokuorman lisäämisen vaikutus kertaantuisi vasta pitkällä aikavälillä ja sitä kautta muuttaisi kalavesien virkistysarvoa. Eteläisen Saimaan Kalatalousalue pitää kuitenkin hyvänä sitä, että alueen kalastorakennetta tutkitaan säännöllisesti. Ottaen huomioon vastaanottavan vesistön vedenlaadun tila ja kalataloudellinen tila, lupamääräyksen muutoksesta voi aiheutua virkistysarvojen heikkenemistä.

18) **Metsäyhtymä JJ ja KK** (xx ja xx) toteaa, ettei hyväksy sitä, että Vapo Oy:lle myönnetään lievennys Kiihansuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan kohtaan 3. Muistuttajan omistaman kiinteistön kohdalla on Myllylampi, jonka läpi virtaa Mustaojaan lasketut turvetuotantoalueen jätevedet, ja Lavikanlahteen laskevan Mustaojan suulla on muistuttajan rantapalsta. Ravinne- ja kiintoainekuormituksesta laadittu näyteseuranta ja arviot kuormituksesta ovat puutteellisia. Todellinen kuormitus on huomattavasti suurempaa, koska näytteiden otto on ajoittaista eikä huomioi riittävästi rankkasateita tai kevättulvia. Myös sateiset ja leudot talvet lisäävät huomattavasti Mustaojaan ja Lavikanlahteen aiheutunutta kuormitusta. Mustaojan suulla Lavikanlahden jäällä on havaintoja ruskeasta jäästä, joka osoittaa, että humus- ja kiintoainepäästöt kuormittavat merkittävästi läntistä Pien-Saimaata. Lisäksi erilaisia leväkukintoja on alueella ollut runsaasti. Myllylampi on lähes umpeenkasvanut siihen aiheutuneen turvetuotantoalueen kuormituksen takia. Rantapalstamme Mustaojan suulla on pahoin liettynyt ja sekin on umpeen kasvamassa turvetuotantoalueelta tulevan humus- ja ravinnekuormituksen takia. Lupamääräyksen lievennys lisäisi edelleen Myllylammen umpeen kasvamista ja Lavikanlahden rehevöitymistä Mustaojan suulla. Pyydämme, että ESAVI:n ympäristölupaviranomainen ei myönnä Vapo Oy:lle lievennystä olemassa olevaan ympäristölupaan. Mikäli lievennys kuormituksen lisäämiseen kuitenkin myönnetään, esitämme, että Vapo Oy veloitetaan kunnostamaan umpeenkasvanut Myllylampi. Myllylammen kunnostukselle on asetettava määräaika siten, että kunnostus tehdään vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämänhetkisessä ympäristöluvassa edellytetään Vapo Oy:n osallistuvan Myllylammen kunnostamiseen. Lisäksi Vapo Oy on veloitettava selvittämään mahdollisuuksista Mustaojan alajuoksulla olevien maanomistajien kanssa kosteikkojen rakentamista Mustaojaan. Vapo Oy on myös veloitettava osallistumaan Mustaojan alajuoksulle mahdollisesti

rakennettavien kosteikkojen rakennuskustannuksiin. Pien-Saimaan kunnostusprojektin aikana sen valuma-alueelle on rakennettu useita kosteikkoja joiden avulla vesistöalueen kuormitusta on vähennetty. Kytölän Eräveikot ry ja Kaakkois-Suomen riistakeskus ovat rakentaneet Mustaojaan kosteikon Tankan kosken kohdalle. Entisen luonnonravintolammikon kautta voidaan Mustaojan vettä johtaa vain pieni osa (arvio virtaamasta n. 10-15 %). Siten se ei yksin riitä vähentämään Kiihansuolta tulevien jätevesien vaikutusta. Lupahakemuksen liitteenä olevassa kartassa Mustaojan vedet on virheellisesti piirretty virtaamaan Tankan kosteikon läpi. Näin ei kuitenkaan ole vaan suurin osa Mustaojan vesistä virtaa ohi kosteikon Tankankoskea pitkin. Ehdotamme, että Vapo Oy veloitetaan selvittämään pintavalutuskentän puhdistustehon parantamista esimerkiksi kipsi- tai kalkkisuodatuksen avulla. Kalkkisuodatus voi vähentää pintavalutuskentän läpi virtaavien jätevesien rauta- ja humuspitoisuutta.

19) **LL** (Vitsain osakaskunta 831-450-876-1, 2, 3, 4, 5 ja 6) toteaa, että Lavikanlahti on rehevöitynyt, kapeiden salmien rajaama "pussinperä", jonka veden vaihtuvuus on pääasiassa maalta tulevien ojavesien varassa, ja siten erittäin hidasta. Maatalous on erilaisten ympäristötukiehtojen ja lannoitteiden hintojen nousun takia merkittävästi vähentänyt päästöjään. Lavikanlahdella on suoritettu hoitokalastusta poistamalla särkikalaa. Ruovikoita on niitetty, jotta veden virtausta on saatu parannettua. Talojen jätevesilaitteistoja on saneerattu vastaamaan nykyisin säädöksiä, ja kosteikkoja rakennettu pidättämään ojavesien ravinteita ja kiintoainesta. Kivisalmen pumppaamo on rakennettu kierrättämään puhtaampaa vettä Läntiselle Pien-Saimaalle. Näihin on käytetty huomattavat summat yksityistä-, osakaskuntien-, yhdistysten-, EU- ja valtion rahaa. Tätä taustaa vasten tuntuu yllättävältä, että Vapo on saanut ylittää päästöarvoja, ja hakee lupaehtoihin vielä heikennyksiä. Tässä tilanteessa Vapon tulisi korvata aiheuttamansa vahinko osakaskunnille vesistönhoitokustannuksiin käytettäväksi. Lupamääräyksessä olevien kiintoaineen, kokonaisfosforin ja kokonaistypen lisäksi vesistön tilaan vaikuttaa myös veden väri. Mitä tummempaa vesi on, sitä lämpimämmäksi se kessällä tulee, mikä kiihdyttää levien kasvua. Ennen kuin lupaviranomainen tekee asiassa päätöksen tulee nykyisellä pintavalutuskentällä tehdä katselamus. Vapo esittää ettei heillä ole enempää maata mihin laajentaa pintavalutuskenttää, mutta sieltä on matkaa yli kolme kilometriä Lavikanlahdelle, joten varmaankin maata siihen tarkoitukseen olisi vuokrattavissa tai ostettavissa.

20) **MM** (Haikkaanlahden yhteisen vesialueen osakaskunta 831-876-8-0) vaatii, että Vapo Oy:n hakemus ympäristöluvassa edellytettyjen tehovaatimusten heikentämiseksi tulee hylätä. Lavikanlahti on rehevöitynyt, kapeiden salmien rajaama "pussinperä", jonka veden vaihtuvuus on pääasiassa maalta tulevien ojavesien varassa, ja siten erittäin hidasta. Maatalous on erilaisten ympäristötukiehtojen ja lannoitteiden hintojen nousun takia merkittävästi vähentänyt päästöjään. Lavikanlahdella on suoritettu hoitokalastusta poistamalla särkikalaa. Ruovikoita on niitetty, jotta veden virtausta on saatu parannettua. Talojen jätevesilaitteistoja on saneerattu vastaamaan nykyisin säädöksiä, ja kosteikkoja rakennettu pidättämään ojavesien ravinteita ja kiintoainesta. Kivisalmen pumppaamo on rakennettu kierrättämään

puhtaampaa vettä Läntiselle Pien-Saimaalle. Näihin on käytetty huomattavat summat yksityistä-, osakaskuntien-, yhdistysten-, EU- ja valtion rahaa. Tätä taustaa vasten tuntuu yllättävältä, että Vapo on saanut ylittää päästöarvoja, ja hakee lupaehtoihin vielä heikennyksiä. Tässä tilanteessa Vapon tulisi korvata aiheuttamansa vahinko osakaskunnille vesistönhoitokustannuksiin käytettäväksi. Lupamääräyksessä olevien kiintoaineen, kokonaisfosforin ja kokonaistypen lisäksi vesistön tilaan vaikuttaa myös veden väri. Mitä tummempaa vesi on, sitä lämpimämmäksi se kesällä tulee, mikä kiihdyttää levien kasvua. Ennen kuin lupaviranomainen tekee asiassa päätöksen tulee nykyisellä pintavalutuskentällä tehdä katselmus.

Muistuttaja on käynyt paikalla vuonna 2007, jolloin jakoaltaasta valui yhdestä tai kahdesta putkesta vesi suoraan pintavalutuskentän vanhoihin ojiin, jotka olivat yhteydessä laskuojaan. Nytemmin asiaa on yritetty korjata suihkuttamalla vettä pintavalutuskentälle, mutta edelleen se menee suoraan näitä oja myöten laskuojaan. Levittämällä vesi tasaisesti koko pintavalutuskentän alalle saataisiin varmaan parempi lopputulos. Vapo esittää ettei heillä ole enempää maata mihin laajentaa pintavalutuskenttää, mutta sieltä on matkaa yli kolme kilometriä Lavikanlahdelle, joten varmaankin maata siihen tarkoitukseen olisi vuokrattavissa tai ostettavissa.

21) **NN** toteaa muistutuksessaan vastustavansa Vapo Oy:n esittämää Kiihansuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan kevennystä. Turvetuotanto aiheuttaa merkittäviä negatiivisia ympäristövaikutuksia mm. vesistöjen elinvoimaisuuden, luonnon monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen näkökulmasta. Ei ole perusteltua, että turvetuotannolle sallitaan nykyistä väljemmät ympäristövaatimukset, kun jo nykyisellään toiminta on ympäristön kannalta kestävä.

22) **Metsäyhtymä OO, PP ja NN** toteaa muistutuksessaan haluavansa tietää lisää päästörajoista, joita Vapo Oy haluaa keventää liittyen Kiihansuon turvetuotantoalueen ympäristölupaun. Muistuttaja ei ole vakuuttunut siitä, että ympäristömääräysten asettamista rajoista pitäisi luistaa. Se, että ylitykset ovat vähäisiä, on luvanhakijan mielipide eikä fakta, joka tiedoksiannossa olisi perusteltu. Turvetuotanto aiheuttaa merkittäviä negatiivisia ympäristövaikutuksia mm. vesistöjen elinvoimaisuuden, luonnon monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen näkökulmasta. Ei ole perusteltua, että turvetuotannolle sallitaan nykyistä väljemmät ympäristövaatimukset, kun jo nykyisellään toiminta on ympäristön kannalta kestävä.

23) **QQ (xx)** kertoo vastustavansa hakemusta. Hänen mukaansa toimintaa voidaan jatkaa vain, mikäli Vapo tekee esitetyn puhdistustehon lisäyksen. Korpi omistaa vapaa-ajan asunnon Iso-Paunin lahden rannalla Saimaan vesistöalueella, ja on viettänyt siellä vapaa-aikaansa tiiviisti vuodesta 1995 lähtien. Kiihansuon turvetuotannon alkamisen jälkeen veden laatu huononi selvästi (väri, ihotuntuma, kalojen maku jne.).

24) **RR (xx)** vastustaa Vapo Oy:n hakemusta, koska toiminta pilaa Lavikanlahden luontoa ja perustuu ainoastaan Vapon "tuotannollistaloudellisiin" intresseihin.

Hakijan vastine

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunnosta hakijalla ei ole huomautettavaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen lausunnon johdosta hakija on todennut, että hakija ei hakemuksessaan hae muutosta kalatalousmaksuun. Kalataloustarkkailua voidaan jatkaa ohjelman mukaisesti jatkossakin. Kun tarkastellaan vaikutuksia vastaanottavassa vesistössä, lienee tärkein tarkasteltava parametri tuotantoalueelta lähtevän veden laatu. Pelkkä puhdistustehon tarkkailu ei vielä kerro, minkä suuruista kuormitusta alapuoliseen vesistöön kohdistuu. Hakija on hakemuksessa ja hakemuksen täydennyksessä esittänyt lähtevän veden laatua koskevat tiedot ja pitoisuuslisäykset. Muutos puhdistustehossa 40 %:sta 25 %:iin tarkoittaa 0,31 µl pitoisuuslisäyksen teoreettista muutosta Lavikanlahdessa. Tämä lisäys on kuitenkin laskettu Lavikanlahden veden pitoisuuksilla, jotka jo itsessään sisältävät Kiihansuolta tulevan nykyisen kuormituksen, joten tila ei sinänsä tämän hetkisestä tulisi muuttumaan. Kiihansuolta lähtevä vesi on laadultaan parempaa, kuin tuotantoalueen laskuajan yläpuolisessa pisteessä. Vuonna 2018 yp-pisteen keskimääräinen fosforipitoisuus oli lähes kolminkertainen Kiihansuolta lähtevän veden pitoisuuteen verrattuna ja kiintoainepitoisuus oli yli kaksinkertainen. Ei liene kohtuullista vaatia vielä tätä puhtaampaa vettä.

Kiihansuon pintavalutuskenttä on tehty metsäojitetulle suoalueelle. Lähtevä vesi on laadultaan hyvää, ottaen huomioon, että lähtevän veden kokonaisfosforipitoisuus on lähellä luonnonhuuhtouman tasoa ja kiintoainepitoisuuskin pienempää kuin esimerkiksi metsäojitetuilla alueilla keskimäärin (Pöyry Oy 2016). Pintavalutuskentälle voitaisiin lisätä ojakatkoja, mutta työkonella kentällä liikkuminen ja katkojen tekeminen voivat rikkoa kentän pintaa, aiheuttaa ravinteiden huuhtoutumista kentältä, ja siten johtaa jopa negatiiviseen puhdistustehoon. Tällöin veden laadun tasoittumista voi joutua odottamaan useamman vuoden, ilman varmuutta lopputuloksesta. Kiihansuon lähiympäristö on metsäojitettua, joten paremman pintavalutuskentän paikkaa ei ole. Tuotantoalueelta ei ole poistunut alueita, joita voisi muuttaa kasvillisuuskentäksi tai kosteikoksi. Kemikaloinnilla ei saavutettaisi parempaa veden laatua, sillä lähtevä vesi on laadultaan jo hyvää. Kemikaloinnilla voidaan saavuttaa hyvä fosforin puhdistusteho, mutta esimerkiksi Itä-Suomen kemikalointikohteilta lähtevän veden keskimääräinen kokonaisfosforipitoisuus on vuosina 2011-2015 ollut 32 µg/l, kiintoainepitoisuus 21 mg/l ja kokonaistypipitoisuus 1599 µg/l. Kemikaloinnille tulevan veden pitoisuuksien on siis täytynyt olla korkeita, että hyviä fosforin puhdistustehoja on saavutettu, mutta silti lähtevä vesi on keskimäärin huonompilaatuisempaa kuin Kiihansuolta lähtevä. Kemikalointi voi myös johtaa nykyistä huonompaan lähtevän veden kiintoainepitoisuuteen. Kemikaloinnin rakennuskustannukset ovat karkeasti ottaen 4 000 €/ha eli Kiihansuon kohdalla n. 287 000 € ja käyttökustannukset n. 15 000 € vuodessa. Ei siis ole teknillistaloudellisesti kannattavaa rakentaa kemikalointia, jolla ei luultavasti saavuteta yhtään sen

parempaa veden laatua. Hakijan hakeman muutoksen ei missään nimessä ole tarkoitus kumota tehtyjen kunnostustöiden tuloksia.

Savitaipaleen, Taipalsaaren ja Lemminkäisen yhteinen ympäristönsuojeluviranomainen (Lappeenrannan seudun ympäristötoimi) lausunnon johdosta hakija viittaa soveltuvilta osin edellisiin lausuntoihin antamiinsa vastineisiin ja lisää seuraavaa: Kiihansuo on ollut mukana Sulka-hankkeessa, jossa tutkittiin turvetuotannon kuormitusta ja sen hallintakeinoja (Syke 2015). Hankkeen loppuraportissa on kuvattu Kiihansuon pintavalutuskentän ominaisuuksia, ja kuvaustiedoissa todetaan, että kentällä on oikovirtauksia. Siitäkin huolimatta kentän käyttöaste, joka kuvaa sitä, kuinka hyvin vesi leviää kentällä, on 90%, mikä on parempi kuin joidenkin ojittamattomien pintavalutuskenttien käyttöaste. Pintavalutuskenttää on tarkkailtu 20.8.2019 eli kaksi päivää ennen lausunnossa mainittua maastokäyntiä. Lähtevän veden laatu on näytteenottokerralla 20.8. ollut seuraavaa: kiintoainetta 2,1 mg/l, kokonaisfosforia 19 µg/l, kokonaistyppeä 700 µg/l. Pintavalutuskentältä on siis lähtenyt tällöin vettä, joka on laadultaan luonnonhuuhtouman tasoista tai parempaa. Lähtevän veden laatu on siis lausunnossa tehdyistä huomioista huolimatta ollut laadultaan erittäin hyvää. Virtaamamittarin mukaan näytteenottopäivän keskimääräinen virtaama mittapadolla on ollut 4,9 l/s. Lausunnossa mainittuna maastopäivänä keskimääräinen virtaama mittapadolla on ollut 11,1 l/s, joten alueella on voinut olla sateita ennen maastokäyntiä. Lausunnossa viitataan Pien-Saimaalla tehtyihin kunnostustöihin, ja siihen että hakemus vapauttaisi yhden toimijan vastuista. Vapo Oy:n toiminta Kiihansuolla on ympäristöluvanvaraista, eikä suinkaan vastuusta vapaata toimintaa. Myös Kiihansuolla on tehty vesienkäsittelyn tehostamistoimia vuosien saatossa, ja niiden vaikutusta on mitattu.

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon vaatimus siitä, että lupamääräyksen muuttamiseen esitetyllä tavalla ei tule suostua, on hylättävä perusteettomana.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen osuuteen lausunnossa hakijalla ei ole huomauttamista.

Eteläisen Saimaan Kalatalousalueen ja Pien-Saimaan Suojeluyhdistyksen muistutuksen johdosta hakija on todennut seuraavaa:

Korvauskysymyksen laukeaminen

Hakemuksessa esitetyn muutoksen vaikutus laskuvesistöön on niin vähäinen, ettei siitä aiheudu tilakohtaisesti korvattavaa vahinkoa.

Kunnostusvelvoitteista on jo määrätty voimassaolevassa ympäristöluvassa näin:

” Luvan haltijan on osallistuttava vaikutusosuutensa suhteessa Myllylammien, Lavikanlahden, Otamoinen ja Rakosalmen kunnostuskustannuksiin turvetuotannosta aiheutuneiden haittojen poistamiseksi, jos lupakauden

aikana käynnistetään Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman mukainen kunnostushanke.”

Kunnostusvelvoite on riittävä kattamaan tuotantoalueen toiminnasta aiheutuvat vaikutukset myös muutoshakemuksessa ehdotetuilla pitoisuusrajoilla ja puhdistusteholla.

Ympäristöluvassa on määrätty myös 700 € kalatalousmaksu, joka kattaa toiminnan vaikutukset kokonaisuudessaan muutos mukaan lukien.

Suodatusjärjestelmän toimivuus

Hakija viittaa soveltuvilta osin edellä lausuntoihin antamiinsa vastineisiin.

Toiminta ja tarkkailun tulokset

Hakija viittaa soveltuvilta osin edellä lausuntoihin antamiinsa vastineisiin. Jokaista tuotantoaluetta ja pintavalutuskenttää ominaisuuksineen tulee tarkastella yksilöllisesti. Kuitenkin, ilman vertailua keskimääräisiin puhdistustehoihin ja lähtevän veden pitoisuuksiin, ei voida ymmärtää millaisiin tuloksiin vesienkäsittelyrakenteella voidaan kohtuudella odottaa päästävän.

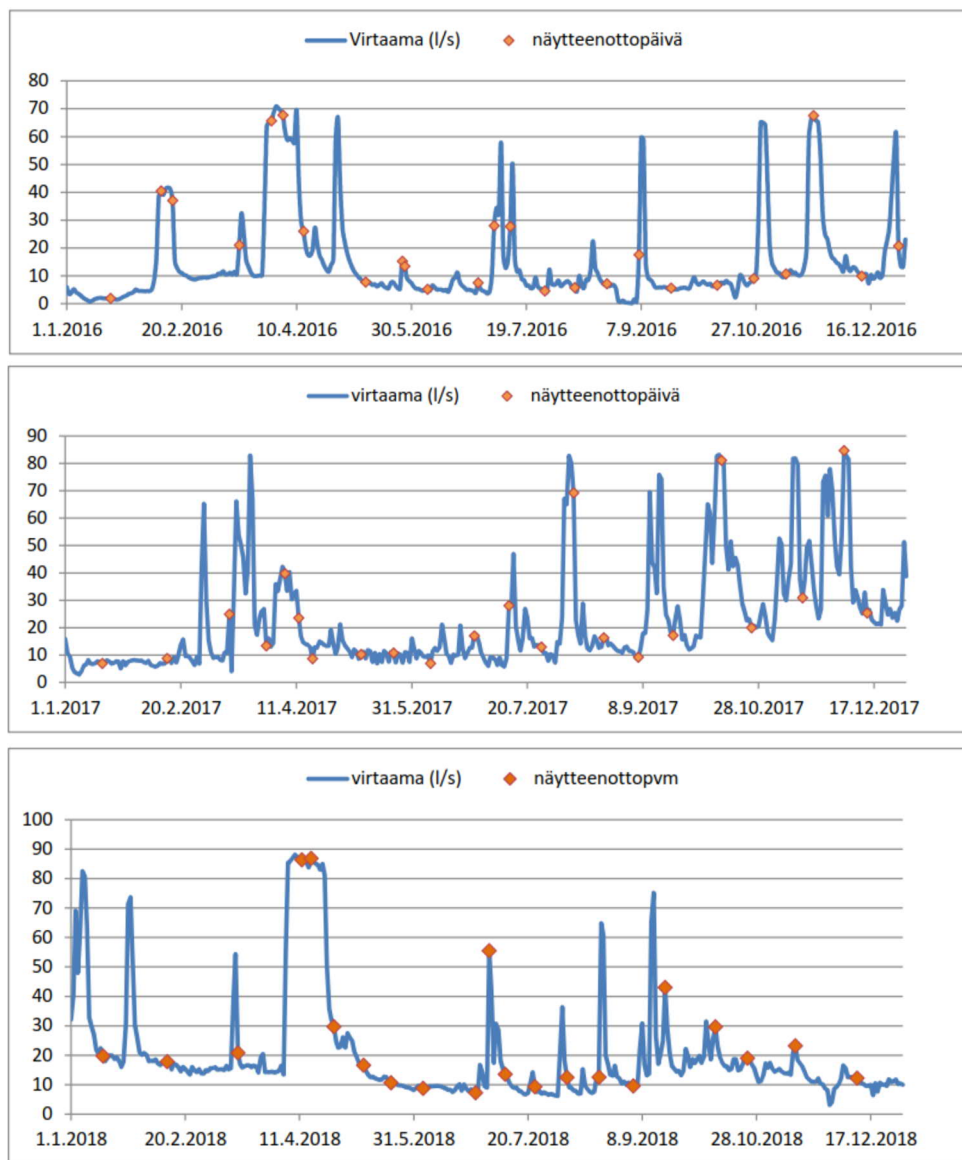
Aluehallintovirastolle esitettävä suunnitelma

Hakija viittaa soveltuvilta osin edellä lausuntoihin antamiinsa vastineisiin

Alapuolisen vesistön veden laatu, kalasto ja kalastus

Hakija viittaa soveltuvilta osin hakemuksessa ja hakemuksen täydennyksessä esittämäänsä, sekä edellä lausuntoihin antamiinsa vastineisiin.

Metsäyhtymä JJ:n ja KK:n muistutuksen johdosta hakija on todennut, että virtaaman vaikutusta lähtevän veden laatuun on tutkittu ja havaittu, että pintavalutuskentiltä lähtevän veden kiintoaine- ja typpipitoisuudet eivät juuri eroa erilaisissa valuntatilanteissa, ja fosforipitoisuudet ja COD_{Mn}-arvot pienenevät valuman kasvaessa (Sillanpää 2016). Kiihansuon aiheuttamaa kuormitusta tarkkaillaan vuosittain pintavalutuskentältä lähtevästä vedestä otettavien vesinäytteiden avulla. Näytteitä on otettu 82 kappaletta vuosina 2015–2018, ja tulosten raportoinnin yhteydessä havainnollistetaan kuvajalla näytteenottojen ajoittuminen virtaamaan nähden. Seuraavissa kuvissa on esitetty näytteenottojen sijoittuminen kolmelta edelliseltä vuodelta (67 näytteenottokertaa):

Tätä edeltäviin raportteihin voi tutusta Vapon verkkosivujen kautta (<https://www.vapo.com/turvetuotantoavastuullisesti/tarkkailuraportit/etelainen-alue>).

Kiihansuolla näytteenottoja on sijoittunut hyvin erilaisiin virtaamatilanteisiin, joten suon kuormituksesta näissä tilanteissa on kattavasti tietoa. Kiihansuon virtaamaa mitataan jatkuvatoimisella virtaamamittarilla, joten suolta lähtevä vesimäärä tiedetään tarkasti. Näin suon kuormitus pystytään laskemaan jokaiselle päivälle toteutuneen virtaaman mukaisesti.

Viitaten hakemuksessa ja sen täydennyksissä esittämäänsä, sekä edellä antamiinsa vastineisiin, vaatimus siitä, että lupamääräystä ei tule muuttaa, on hylättävä.

Viitaten aiemmin Eteläisen Saimaan Kalatalousalueen ja Pien-Saimaan Suojeluyhdistyksen muistutukseen antamaansa vastineeseen, kaikki uudet vaateet kunnostamistoimista tulee myös hylätä aiheettomina.

Koska lupamääräys ei koske rauta- tai humuspitoisuutta tai niiden poistamisen tehoa pintavalutuskentällä, muistutus on niitä koskevien vaateiden osalta jätettävä huomioimatta.

Hakija täydentää hakemusta laskuojan kulkua kuvaavalla kartalla.

AA:n muistutuksen johdosta hakija on todennut viittaavansa soveltuville osin hakemukseen ja edellä antamiinsa vastineisiin. Lavikanlahden veden laatua on tarkkailtu vuodesta 1994 alkaen. Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämässä Hertta-tietokannassa Lavikanlahden näytteenottopistettä on kuvattu seuraavasti: ” Maatalouden rehevöittäjä lahti, johon kohdistuu myös turvetuotantoa. Yhteydessä läntisen Pien-Saimaan vesimuodostumaan.” Jo ennen turvetuotantoa ympäristöhallinnon vedenlaatuluokituksen mukaan (1994-1997) Lavikanlahti kuului luokkaan välttävä ja kalavesiluokituksen mukaan veden laatu oli tyydyttävää. Lavikanlahti on ollut siis kuormitteinen jo ennen turvetuotannon alkua ja ilmeisesti jo 1950-luvulta lähtien. Vaade hakemuksen hylkäämisestä ja lupamääräyksen kiristämisestä on hylättävä aiheettomana.

Muistutusten **RR, MM/Haikkaanlahden yhteiset vesialueet, CC, FF, GG, LL/Vitsain osakaskunta, Kannuksen osakaskunta, SS/Kaskein osakaskunta, DD, EE, QQ, NN/Metsäyhtymä OO, PP ja NN, II, HH, NN, BB ja Lyytikkälän osakaskunta** johdosta hakija on yhteisesti todennut, että viitaten soveltuville osin edellä lausuntoihin ja muistutuksiin antamiinsa vastineisiin, vaatimukset hakemuksen hylkäämisestä, lupamääräyksen kiristämisestä tai lupamääräyksen muutoksen kieltämiseksi on hylättävä.

Viitaten hakemuksessa esittämänsä ja soveltuville osin edellä lausuntoihin ja muistutuksiin antamiinsa vastineisiin hakija arvioi muutoksen aiheuttamat vaikutukset vesistössä tasoltaan niin pieniksi, että ne eivät aiheuta haittaa, joka ylittäisi korvauskynnyksen ja siten vaateet korvauksista on hylättävä aiheettomina.

Tämä hakemus ei koske olemassa olevan luvan myöntämisen edellytyksiä, vaan lupapäätöksen yksittäistä lupamääräystä.

Hakemuksessa ei käsitellä tiekokouksiin tai tieyksiköihin liittyviä asioita. Muihin kuin hakemukseen liittyvistä tuotantoalueeseen asioista keskustellakseen voi olla yhteydessä tuotantoalueen vastuuhenkilöihin, joiden tiedot löytyvät seuraavasta osoitteesta: <https://www.vapo.com/turvesuot/etela-karjala/savitaipale>

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Aluehallintovirasto muuttaa 10.2.2014 antamansa päätöksen nro 21/2014/2 lupamääräyksen 3 kuulumaan seuraavasti:

3. Pintavalutuskentän on saavutettava (1.1.2021 alkaen) vähintään seuraavat puhdistustehot tai enintään seuraavat lähtevän veden pitoisuudet:

Kiintoaine	45 %	5,0 mg/l
Kokonaisfosfori	40 %	25,0 µg/l
Kokonaistyyppi	20 %	1200 µg/l

Puhdistusteho lasketaan vuosikeskiarvona ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen määritetyistä pitoisuuksista häiriötilanteet mukaan lukien.

Lisäksi aluehallintovirasto muuttaa vesistötarkkailua koskevaa lupamääräystä 14 siten, että vesistötarkkailuohjelmaan lisätään tarkkailupiste Mustaojan suun edustalle, Lavikanlahteen. Nykyiset tarkkailupisteet säilytetään ennallaan.

RATKAISUN PERUSTELUT

Kiihansuon pintavalutuskentän pinta-ala on 3,4 % sen valuma-alueesta. Kenttä edustaa sijaintipaikan olosuhteissa parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista tasoa, kun sitä käytetään ja huolletaan oikein. Vuosina 2015–2018 puhdistustehovaatimukset on kiintoaineen ja kokonaistypen osalta pääosin saavutettu. Yhden vuoden ajalta molempien teho on jäänyt vaaditusta. Kokonaisfosforin osalta puhdistustehovaatimus ei ole täytynyt kyseisinä vuosina. Lähtevän veden keskimääräinen kiintoainepitoisuus on ollut 3,9 mg/l, fosforipitoisuus 26 µg/l ja typpipitoisuus 1 560 µg/l.

Tuotantoalueen alapuolinen vesistö, Lavikanlahti, on hyvää huonommassa tilassa, minkä vuoksi merkittävää lisäkuormitusta ei voida sallia. Pintavalutuskentälle tulevan veden on puhdistuttava kentän läpi virratessaan. Tämän vuoksi kentältä lähtevän veden pitoisuuksien on oltava selkeästi pienempiä tulevan veden pitoisuuksiin verrattuna. Pitoisuudet voivat vaihdella suurestikin, varsinkin jos vesimäärät kasvavat ja kentältä poistuva vesi näin ollen laimenee. Kentälle tulevan veden laimeudesta riippumatta vesi on puhdistettava riittävästi, minkä vuoksi pitoisuusarvot eivät sovellu kaikkeen tarkasteluun. Kokonaispäästöt kuvaavat todellisia ympäristövaikutuksia paremmin kuin pitoisuudet, ja ovat myös paremmin vertailtavissa.

Pintavalutuskentän toimintaan vaikuttavat kentän seuranta, hoito ja huolto. Tarvittaessa tulee huolehtia kunnostustoimenpiteistä kuten oikovirtausten tukkimisesta ja veden tasaisesta johtamisesta kentälle sekä näiden varmistamisesta myös ääriolosuhteissa, kuten sateisina kausina.

Kiihansuon tuotantoalueen päästötarkkailua on tehty pintavalutuskentän ylä- ja alapuolelta. Kokonaisfosforin poistoteho on ollut viime vuosina keskimäärin 23 %. Pintavalutuskentälle tulevan veden kokonaisfosforipitoisuus on ollut keskimäärin 34 µg/l ja kentältä lähtevän veden kokonaisfosforipitoisuus 26 µg/l. Hakemuksen mukaan, jos kokonaisfosforin puhdistusteho olisi ympäristöluvassa edellytetty 40 %, olisi kokonaisfosforin vuosipäästö noin 10 kg. Keskimääräinen vuosipäästö on nykyisin noin 13 kg.

Aluehallintovirasto arvioi, että vesien käsittelyvaatimuksia ei voida lieventää hakijan esittämällä tavalla. Hakijan vaatimuksen mukaisesti aluehallintovirasto on kuitenkin asettanut pintavalutuskentän vähimmäispuhdistustehoille vaihtoehtoiset enimmäispitoisuusraja-arvot. Asetetut enimmäispitoisuuden raja-arvot ovat hakijan esittämiä arvoja tiukemmat. Nykyistä suuremmat Kiihansuon päästöt saattaisivat heikentää Lavikanlahden virkistyskäyttöarvoa ja kalastoa ja estää veden laadun parantumisen tulevaisuudessa. Pitoisuusraja-arvot on asetettu tasolle, josta ei aluehallintoviraston arvion mukaan aiheudu alapuolisen vesistön merkittävän pilaantumisen vaaraa. Pitoisuusraja-arvojen asettamisessa on pintavalutuskentälle tulevan vedenlaadun ohella otettu huomioon alapuolisen Lavikanlahden veden laatu ja tuotantoalueen suhteellisen pitkä toiminta-aika. Puhdistustehon raja-arvoilla varmistetaan osaltaan, että vesienkäsittely on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista tuotantoalueen olosuhteissa. Jos käsittelyvaatimuksia ei saavuteta, on vesienkäsittelyä tehostettava, mm. tarkasteltava mahdollisuuksia tasata kentälle tulevan veden määrää pidättävin rakentein.

Aluehallintovirasto katsoo, että Kiihansuon käsitellyn veden pitoisuusraja-arvoja ei tule asettaa sillä perusteella, millaisia pitoisuuksia on keskimäärin saavutettu muilla pintavalutuskentillä. Tuotantoalueiden olosuhteet vaihtelevat tuotantoalueittain, joten pitoisuuden raja-arvot tulee asettaa suhteessa tuotantoalueen ja alapuolisen vesistön olosuhteisiin. Kiihansuon pintavalutuskentälle tulevan ja sieltä lähtevän veden pitoisuuksista on riittävä tieto pitoisuusraja-arvojen asettamiseksi. Myös alapuolisen vesistön tilasta on tutkimustietoa.

Kiihansuon ympäristöluvan lupamääräyksen 3 muuttaminen ei yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheuta terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Muutos ei ennalta arvioiden aiheuta korvattavaa vahinkoa alapuolisessa vesistössä.

Vesistötarkkailupisteen lisääminen on tarpeen luotettavan kuvan saamiseksi Kiihansuon turvetuotannon vaikutuksesta alapuoliseen vesistöön. Mustaojan suun edustalla toteutettava tarkkailu kuvaa paremmin turvetuotannon vesistövaikutuksia kuin nykyinen Lavikanlahdella sijaitseva piste. Lavikanlahden tarkkailupiste säilytetään tarkkailuohjelmassa vertailukelpoisuuden vuoksi.

Vesienhoidon toimenpideohjelma

Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelman Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueille vuosiksi 2016–2021 mukaan läntisen Pien-Saimaan, jonka alueella Lavikanlahti sijaitsee, ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi ja tavoitteena on hyvän tilan saavuttaminen. Fosforikuormitusta tulisi vähentää lähes kaikissa ekologiselta tilaltaan alle hyvään tilaan luokitelluista pintavesimuodostumista. Fosforikuormituksen osalta

vähennystavoitteet vaihtelevat muutamasta prosentista kolmeen kymmeneen prosenttiin ja jopa puoleen nykyisestä kuormituksesta. Typpi ei ole pääsääntöisesti sisävesillä kasvua rajoittava ravinne, mutta sen yhteisvaikutus fosforin kanssa rehevöittää vesiä ja voi aiheuttaa rantakasvillisuuden runsastumista.

Toimenpideohjelman mukaan turvetuotannon vesienkäsittelyssä olisi ensisijaisesti suosittava ja pyrittävä luonnonmukaiseen vesienkäsittelyyn, pintavalutuskenttään tai kosteikkoon. Täydentävänä toimenpiteenä 20 %:lla nykyisestä tuotantoalasta tulisi ottaa teholtaan kemiallista käsittelyä vastaava tekniikka käyttöön vuoteen 2021 mennessä, mikäli nykyiset menetelmät, kuten pintavalutuskenttä osoittautuvat toimimattomiksi. Ohjauskeinoilla ja toimenpiteillä tavoitellaan 10 % vähennystä ravinne-, kiintoaine- ja humuskuormituksessa.

Vaikutusten pysyvyys ja merkittävyys riippuu vesistön herkkyydestä ja mm. virtausolosuhteista. Toiminta tapahtuu tyypillisesti pitkän aikaa samassa paikassa, jolloin vesistövaikutuksetkin voivat kertyä pitkän ajan kuluessa. Turvetuotannon vesistökuormitukseen ja vesiensuojelutoimenpiteiden tehokkuuteen vaikuttavat voimakkaasti sateet ja vesien hallinta tuotantoalueilla. Merkittävä osa vesistöihin kohdistuvasta kuormituksesta muodostuu ylivirtaamatilanteissa, jolloin liikkeellä on suurimmat ainemäärät. Kiintoainekuormitus on suurimmillaan suurten valumien aikana, kuten lumen sulamisen aikana ja rankkasateiden yhteydessä. Turvetuotanto muuttaa alueen hydrologiaa pysyvästi ja jälkikäyttövaiheessa kuormitus voi olla alkuperäistä suurempaa riippuen käyttömuodosta.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA MIELIPITEISIIN

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen, Savitaipaleen, Taipalsaaren ja Lemin yhteisen ympäristönsuojeluviranomaisen sekä terveydensuojeluviranomaisen (Lappeenrannan seudun ympäristötoimi) kommentit ja vaatimukset otetaan huomioon luparatkaisusta ilmenevällä tavalla. Luvan muuttamisen edellytykset ovat olemassa ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla.

Muistutusten ja mielipiteiden vaatimusten osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin ja katsoo, että luvan muuttamisen edellytykset haettua rajoitetummin ovat olemassa. Ympäristöluvassa määrätty Vapo Oy:n velvoite osallistua Myllylammen kunnostukseen on edelleen voimassa eikä luvan muuttaminen nyt hyväksytyllä tavalla muuta olosuhteita niin, että sitä olisi syytä muuttaa. Tästä päätöksestä ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavaa vahinkoa. Toiminnanharjoittajan vireille panemassa luvan muuttamisasiassa ei voida käsitellä toiminnasta mahdollisesti aiheutuneita vahinkoja koskevia korvausvaatimuksia. Katselmusvaatimukseen viitaten todetaan, että asiakirjat ovat olleet riittävät asian ratkaisemiseksi.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 70 §:n 2 momentin mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 52, 62 ja 89 §
Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 4 656 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) liitteen maksutaulukon mukaan 50–150 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 15 520 euroa. Lupamääräysten muuttamista koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 30 % taulukon mukaisesta maksusta. Maksu on siten 4 656 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös	Vapo Oy
	Savitaipaleen kunta
	Lemin kunta
	Taipalsaaren kunta
	Savitaipaleen, Lemin ja Taipalsaaren kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
	Savitaipaleen, Lemin ja Taipalsaaren kunnan terveydensuojeluviranomainen
	Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat
	-vastuualue
	Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
	/ kalatalousviranomainen
	Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielihiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<http://avi.fi/lupatietopalvelu>).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Savitaipaleen, Lemin ja Taipalsaaren kuntien verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Raija Aaltonen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Katja Varantola.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 6.4.2020 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (<i>mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle</i>) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table><tr><td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr><tr><td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr><tr><td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr><tr><td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr><tr><td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr><tr><td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr></table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmä kohtainen.												